

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31.10.2013, sp. zn. 29 Nd 292/2013, ECLI:CZ:NS:2013:29.ND.292.2013.1

Číslo: 16/2014

Právní věta: Ustanovení § 177 odst. 2 o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2013, je zvláštním ustanovením, které umožňuje změnit místní příslušnost soudu poté, co byla založena ve smyslu § 11 odst. 1, věty druhé, o. s. ř. Předpokladem přenesení příslušnosti je změna okolností významných pro určení místní příslušnosti ve smyslu § 88 písm. c) o. s. ř. a zároveň respektování zájmu nezletilého dítěte. Tato zvláštní (speciální) úprava má přednost před ustanovením § 12 odst. 2 o. s. ř., které tudíž ve věcech péče o nezletilé zásadně nelze použít.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 31.10.2013

Spisová značka: 29 Nd 292/2013

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Přikázání věci (delegace)

Předpisy: § 11 odst. 1 o. s. ř.

§ 12 odst. 2 o. s. ř.

§ 177 odst. 2 o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

V řízení o úpravu práv a povinností k nezletilé podala matka nezletilé návrh na přikázání věci Okresnímu soudu v Karviné. Návrh odůvodnila tím, že se od 27. 2. 2013 i s nezletilou zdržuje v Karviné a vzhledem ke vzdálenosti z Karviné do Prahy, finanční náročnosti cestování a komplikované možnosti zajištění hlídání nezletilé, je pro ni náročné jezdit k Obvodnímu soudu pro Prahu 5.

Otec nezletilé s přikázáním věci jinému soudu prvního stupně nesouhlasí, s tím, že tímto návrhem se matka nezletilé snaží ztížit situaci otce a oddálit meritorní rozhodnutí soudu prvního stupně. Poukazuje též na ustanovení § 177 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu.

Opatrovník nezletilé s návrhem na přikázání věci souhlasil.

Nejvyšší soud věc Okresnímu soudu v Karviné nepřikázal.

Z o d ů v o d n ě n í :

Nejvyšší soud jako soud nejbližše společně nadřízený příslušnému soudu (Obvodnímu soudu pro

Prahu 5) a Okresnímu soudu v Karviné, jemuž má být věc přikázána (§ 12 odst. 3 o. s. ř.), dospěl k závěru, že nejsou splněny podmínky pro přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti podle ustanovení § 12 odst. 2 o. s. ř.

Důvod vhodnosti pro přikázání věci jinému soudu téhož stupně ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 o. s. ř. představují takové okolnosti, které umožní hospodárnější, rychlejší nebo zejména po skutkové stránce spolehlivější a důkladnější projednání věci jiným než příslušným soudem. Přitom je ale třeba mít na zřeteli, že obecná místní příslušnost soudu, který má podle zákona věc projednat, je základní zásadou, a že případná delegace této příslušnosti jinému soudu je toliko výjimkou z této zásady, kterou je nutno - právě proto, že jde o výjimku - vykládat restriktivně (srov. např. nález Ústavního soudu České republiky ze dne 15. 11. 2001, sp. zn. [I. ÚS 144/2000](#), uveřejněný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazku 24, ročníku 2001, části I., pod pořadovým číslem 172).

V posuzované věci jsou úvahy o restriktivním přístupu k institutu přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti posíleny i tím, že by šlo o prolomení výlučné místní příslušnosti soudu založené bydliskem nezletilé (srov. § 88 písm. c/ o. s. ř.), a tím, že otec nezletilé s návrhem nesouhlasí.

Nadto podle ustanovení § 177 odst. 2 o. s. ř. platí, že změní-li se okolnosti, podle nichž se posuzuje příslušnost, může příslušný soud přenést svou příslušnost na jiný soud, jestliže je to v zájmu nezletilého. Jestliže soud, na nějž byla příslušnost přenesena, s přenesením nesouhlasí, předloží věc k rozhodnutí, pokud otázka přenesení příslušnosti nebyla již rozhodnuta odvolacím soudem, svému nadřízenému soudu; rozhodnutím tohoto soudu je vázán i soud, který příslušnost přenesl.

Ustanovení § 177 odst. 2 o. s. ř. je zvláštním ustanovením, které umožňuje změnit místní příslušnost soudu poté, co byla založena ve smyslu § 11 odst. 1, věty druhé, o. s. ř. Předpokladem přenesení příslušnosti je změna okolností významných pro určení místní příslušnosti ve smyslu § 88 písm. c) o. s. ř. a zároveň respektování zájmu nezletilého dítěte. Tato zvláštní (speciální) úprava má přednost před ustanovením § 12 odst. 2 o. s. ř., které tudíž ve věcech péče o nezletilé zásadně nelze použít. Srov. např. již rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 1970, sp. zn. Nd 127/70, uveřejněné pod číslem 85/1970 Sbírky soudních rozhodnutí nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2010, sp. zn. [4 Nd 416/2010](#) a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. [26 Nd 66/2006](#) (dostupná na webových stránkách Nejvyššího soudu).

Nejvyšší soud proto návrhu matky nezletilé na přikázání věci Okresnímu soudu v Karviné nevyhověl.